

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 24 декември 2020 година, врз основа на примена жалба од Истражувачка репортерска лабораторија (ИРЛ), ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет – порталот „24 Инфо“, со текстот насловен „Внимание, ВМРО-ДПМНЕ истура лажни вести врз академската заедница!“, го прекрши Кодексот на новинарите во членовите 1 и 14.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 10 декември 2020 година, Истражувачката репортерска лабораторија (ИРЛ) поднесе жалба за текстот со наслов „Внимание, ВМРО-ДПМНЕ истура лажни вести врз академската заедница!“, објавен на 6 декември 2020 година, на интернет – порталот „24 Инфо“ (www.24info.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување, односно дека Кодексот на новинарите е прекршен во членот 1.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „24 Инфо.мк“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата.

Од „24 Инфо.мк“ ја отфрлаат жалбата како неоснована, зашто, како што потенцираат, станувало збор за текст во кој изворно е пренесено соопштение на партијата СДСМ, без притоа воопшто да интервенираат во содржината. Од медиумот, меѓу другото, додаваат дека не гледаат причина поради која подносителот на жалбата реагира на објавување партиско соопштение.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и едногласно одлучи дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1 и 14.

Член 1: „Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.

Член 14: „Известувањето од политичките процеси, посебно од изборите, треба да биде непристрасно и избалансирано“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 24 декември 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата, најнапред, заклучи дека во оспорениот текст се пренесува соопштение за јавност на партијата СДСМ, од страна на порталот „24 Инфо“, кое е реакција на претходно објавено соопштение на партијата ВМРО-ДПМНЕ. Иако Комисијата се согласи дека медиумот соопштението го пренел интегрално и без интервенции во содржината, сепак, Комисијата констатира дека спорен е насловот на текстот. Имено, од самиот наслов, во кој воопшто не е нагласено кој стои зад соопштението (во случајов, партијата СДСМ), се добива впечаток дека тоа е факт или резултат на некакво истражување на самиот медиум:

„Внимание, ВМРО-ДПМНЕ истура лажни вести врз академската заедница!“

Комисијата цени дека вака поставениот наслов, без притоа експлицитно да се наведе изворот на цитатот, создава забуна кај читателите и отвора реална можност од манипулација и доведување на јавноста во заблуда. Имено, читателот, во случајов, би морал целосно и внимателно да го чита текстот за да заклучи дека се работи за партиски став, а не за факт или сознание на медиумот, како што се подразбира од самиот наслов. Треба јасно да се разграничи што е партиски став, а што е факт.

Оттука, Комисијата најде дека во текстот е прекршен **членот 1** од Кодексот на новинарите, според кој новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци.

Во продолжение, Комисијата утврди дека во текстот е прекршен и **членот 14** од Кодексот на новинарите, кој налага дека известувањето од политичките процеси треба да биде непристрасно и избалансирано. Соопштенијата на политичките партии или други групи и организации мораат да бидат јасно означени, а нивната редакциска обработка не смее да ги менува фактите, контекстот и смислата.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердем Ахмет.

Се обврзува интернет – порталот „24 Инфо“ (www.24info.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

